

Vapaaehtoistyö ja ammattillinen työ

– toistensa täydentäjiä!

A-killoissa työskentelee kymmeniä vapaaehtoisia, ja joissakin A-killoissa on myös työsuhhteessa olevia työntekijöitä. A-Kiltojen Liitossa työntekijöitä on kahdeksan. Kaikki me työntekijät ja A-kiltojen vapaaehtoiset työskentelemme A-killoissa mukana olevien päihdetoipujien ja heidän läheistensä hyväksi.

Vapaaehtoistyö ja ammatillinen työ eivät kuitenkaan ole sama asia. Ne poikkeavat toisistaan joissakin asioissa, ja joissakin asioissa niillä on paljonkin yhteistä. – Parhaimmillaan ne täydentävät toisiaan!

Taustalla oma kokemus tai koulutus

A-killoissa on tärkeää vapaaehtoistyöntekijän vertaistuki päihdetoipumisesta tai päihdetoipujan läheisenä olemisesta. Oma kokemus on näin ollen yksi tärkeimpiä vapaaehtoistyöntekijän työkaluja, mutta muutakin osaamista hänellä varmasti on. Vapaaehtoisen erityisosaamista kannattaakin hyödyntää siten, että hänelle löydetään hänen tietojansa, taitojaan ja mielenkiintoaan vastaavia tehtäviä A-killassa.

Työntekijät puolestaan ovat suorittaneet jonkun tietyn koulutuksen omaan ammattiinsa ja hankkineet oman alansa perustietoa sekä teorian että käytännön näkökulmasta. Koulutuksen jälkeen ammatillinen kehittyminen jatkuu työssä oppimisena sekä erilaisina jatko- ja täydennyskoulutuksina.

Vapaaehtoisen ja työntekijän osaaminen on eri tavalla hankittua, mutta sitä voidaan käyttää saman asian edistämiseen. Vapaaehtoistoiminta tähtääkin ammattiavun tapaan avun antamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen.

Halu tehdä jotain mielekästä

Tekemisen ilo, halu auttaa muita ja itsensä kokeminen tarpeelliseksi ovat monelle syitä olla mukana vapaaehtoistoiminnassa. Vapaaehtoistyö tarjoaa myös mahdollisuuden vaikuttaa ja tyydyttää toimimisen tarvetta sekä olla mukana ”porukassa”.

Ammattillinen työ puolestaan on parhaimmillaan jotain semmoista, jota ihminen oikeasti haluaa tehdä ja jossa ihminen saa hyödyntää lahjojaan ja osaamistaan, kokea onnistumisia sekä kokea itsensä ja työnsä merkitykselliseksi.

Halu tehdä jotain omasta mielestä mielekästä on tärkeää sekä vapaaehtoistyössä että ammatillisessa työssä, jotta työtä ylipäänsä jaksaa tehdä. Lisäksi osallisuus ja yhteisöllisyys ovat ihmisten hyvinvoinnin peruspilareita. Ne molemmat toteutuvat, kun ihminen saa olla mukana arvojensa mukaisessa yhdistyksessä tai työntekijänä työyhteisössä.

Palkitseminen

Vapaaehtoistyöhön kuuluu nimensä mukaisesti vapaaehtoisuus, ja siihen liittyy myös palkattomuus. Juuri palkattomuus selkeimmin erottaa vapaaehtoistyön ammatillisesta työstä, mutta moni kokee, että vapaaehtoistyö itsessään palkitsee tekijänsä.

Työsuhteesta puolestaan laaditaan työsopimus, jota sääntelevät ja määräävät monet lait ja säännöt. Työsopimuksessa sovitaan muun muassa työajasta ja palkasta sekä muista

työhön liittyvistä korvauksista ja eduista – sekä tietysti myös velvoitteista.

Kukaan ei oleta, että työntekijä tekee työtään ilman palkkaa; vapaaehtoisuuteen palkattomuus puolestaan yleisen käsityksen mukaan kuuluu. Siksi onkin tärkeää, että vapaaehtoisten työpanos huomioidaan muulla tavoin ja vapaaehtoistyöntekijöitä arvostetaan. – Vapaaehtoistoiminta on järjestötoiminnan sydän!

Kumpikaan ei voi korvata toista

Ammatillinen työ ja vapaaehtoistoiminta eivät ole toistensa vastakohtia, eikä kumpikaan voi korvata toista. Parhaimmillaan ne todellakin rikastavat toisiaan ja ovat sellaisessa rakentavassa vuorovaikutuksessa, jossa kummallakin osapuolella on mahdollisuus oppia toiselta. Vapaaehtoistoimintaa eivät rajaa am-

matilliset ja hallinnolliset tavat ja säännöt samalla tavalla kuin ammatillista työntekoa. Ammatillisen työn ja vapaaehtoistyön rajapinta voi kuitenkin joskus olla epäselvä. Kun tehtävien sisällöistä, vastuunjaosta, rooleista ja rajoista sovitaan etukäteen, kaikkien osapuolten on helpompi toimia. A-kiltatoiminnassa asia on ilmaistu hyvin:

”Palkatun henkilöstön tehtävänä on luoda ja ylläpitää vapaaehtoistoiminnan puitteita.”

Onnistuessaan vapaaehtoistyö ja ammatillinen työ lisäävät asiakastytyväisyyttä, tarjoavat uusia toimintamuotoja, virikkeitä ja vaihtelua sekä parantavat työn laatua ja vaikutuksellisuutta. Yhteistyön avulla voidaan tehdä myös määrällisesti enemmän: lukuisat vapaaehtoisten ohjaajat vertaistukiryhmät ovat tästä yksi loistava esimerkki. A-killoissa toteutuu satoja erilaisia vertaisryhmiä vapaaehtoisten voimin; työntekijät eivät siihen määrään ikinä pystyisi.

Tulevaisuudessa ammatillisen työn toimintakulttuuri todennäköisesti muuttuu.
Tällöin kokemuksellinen tieto nousee vahvasti ammatillisen työn rinnalle.
– A-killat ovat silloin kehityksen edelläkävijöitä!

Yhteistyöterveisin *Kirsi*

Tervehdys A-killtoihin myös minulta!

*Kiitokset kaikille **Sporttivartiin** tähän mennessä osallistuneille. Aivan mahtavaa on lukea tarinoitanne ja katsoa kuvianne Facebook-tapahtumassamme. - Jatketaan samaan malliin!*

*Ja haluan, taas kerran, kannustaa kaikkia A-killtoja ja A-killalaisia osallistumaan liiton järjestämiin **aluetapaamisiin ja koulutuksiin**. Matkakaan ei ole este, kun muistatte, että **kimppakyydit** ovat hyvä vaihtoehto. Kyytiä voi myös itse tarjota naapurikiltaan. Ja myös julkiset liikennevälineet ovat käytössämme. Tärkeintä on, että tulette ja osallistutte!*

Kevätterveisin Irja

